

مهندس رضا پور مهدی علمدارلو
کارشناس مجتمع تحقیقات کاربردی و تولید بذر
شرکت توسعه کشت دانه های روغنی

مبانی کشت کلزا

کلزا به صورت آبی کشت می شود، انتخاب زمان مناسب کشت با محدودیت کمتری همراه است ولی در مناطقی که کشت به شکل دیم می باشد، زمان کاشت بستگی به زمان شروع بارندگی های پاییزه دارد و در این مناطق جهت عدم تاخیر زیاد در کشت باید مقدمات مورد نیاز کشت از جمله شخم و کوددهی و ... زودتر انجام گیرد تا بعد از آغاز بارندگی ها سریع تر نسبت به کشت اقدام گردد. انتخاب نوع بذر و رقم مناسب جهت کشت نیز مهم بوده و باید با راهنمایی کارشناسان منطقه نسبت به تهیه بذر سالم و گواهی شده و رقم مناسب جهت کشت در منطقه خود اقدام نمود.

آماده سازی مناسب زمین و تهیه بستر کشت نیز اهمیت وافری برای کشت موفق و سبز مطلوب مزرعه دارد که یک شخم عمیق و دادن کودهای پایه و سپس دیسک زدن جهت نرم شدن کلوخه ها باید صورت گیرد. تعداد دیسک زدن معمولاً بستگی به بافت و شرایط خاک دارد و باید در حدی باشد که قطر کلوخه ها به ۲ تا ۳ سانتیمتر برسد. اغلب جهت کنترل علف های هرز از علف کش قبل از کاشت استفاده می شود که این عمل باید در انتهای مرحله آماده سازی زمین و پس از نرم شدن کلوخه ها صورت گیرد تا علف کش مصرفی کارایی لازم را داشته باشد. معمولاً از علف کش ترفلان به میزان حدود ۲ تا ۲/۵ لیتر در هکتار بسته به شرایط خاک جهت سمپاشی استفاده می شود که میزان آب مصرفی برای هر هکتار نیز باید حدود ۵۰۰ لیتر باشد و بعد از سمپاشی با استفاده از یک دیسک مجدد علف کش مصرفی باید در عمق ۵ تا ۱۰ سانتیمتری با خاک مخلوط شود. پس از کاربرد علف کش و انتخاب بذر مناسب می توان اقدام به کشت کلزا نمود.

زمان کشت کلزا در بیشتر نقاط کشور از شهریور ماه تا اواخر آبان ماه می باشد. برای دستیابی به یک زراعت خوب و حصول عملکرد مناسب، رعایت برخی اصول به زراعی و مدیریتی لازم و ضروری می باشد که در اینجا به برخی موارد مورد توجه در مراحل اولیه کشت کلزا اشاره می گردد:

پس از تصمیم گیری به کشت کلزا، اولین نکته قابل توجه انتخاب زمین می باشد که از چند جهت اهمیت دارد. محل کشت را باید جایی انتخاب نمود که مزارع کلزا در اطراف آن نیز کشت می شود، زیرا مزارعی که به صورت تکی در یک منطقه کشت می شوند (خصوصاً در مناطق کوهپایه و حاشیه جنگل) در مراحل بعد به شدت مورد حمله آفات مختلف از جمله کک های نباتی، سوسک های گرده و گل خوار و ... قرار می گیرند. نکته دیگر توجه به تناوب کشت می باشد و باید از کشت مجدد کلزا در زمینی که سال قبل کلزا کشت شده خودداری نمود، چون باعث خسارت بیشتر آفات، بیماری ها و علف های هرز شده و یا هزینه کنترل آنها را بالا می برد. بهترین گزینه کشت کلزا در تناوب با غلات از جمله گندم، جو و یا برنج می باشد. عدم آنگیر بودن زمین و داشتن زه کش مناسب نیز از نکاتی است که باید از ابتدا مورد توجه قرار گیرد. در صورت نیاز باید در اولین فرصت نسبت به ایجاد زه کش مناسب اقدام گردد.

مسئله بعدی انتخاب زمان مناسب کشت می باشد، کلزا را باید زمانی کاشت که تا شروع فصل سرما حدود ۴۵ روز فرصت داشته باشد تا به مرحله رزت ۶ تا ۸ برگی برسد. در مناطقی که

